

1. Alapvetések

A Bárány uszoda hangulata egyedülálló ez egri fürdőterületen. Jelenlegi állapota magában hordozza ugyan az elmúlást, pusztulásában mégis egyedül hiteles Hely-ként húzódik meg halkan heterogén környezetében. Abban a kaotikus környezetben, melynek épületei alig érnek tovább saját határuknál, mintha az utóbbi évtizedek fejlesztései megtorpannának saját küszöbükön, különösebb kitekintés nélkül próbálják reprezentálni vélt igazukat, még ha erőlködésük mértékével fordítottan arányos is sikerük.

A pályázat kiírása helyesen érez rá arra, hogy ebből a hiteles pontból kiindulva lehet az egész fürdőterületet újragondolni, és az őt megillető méltó pozícióba emelni.

A helyszín, és a Bárány uszoda bővítésének tétje mindezek alapján az eddigieknél gondosabb körüljárást követel, s nyugodt szívvel csupán a következő alapelvek mentén tudjuk elképzelni a beavatkozást:

helyszínfotók, 2011

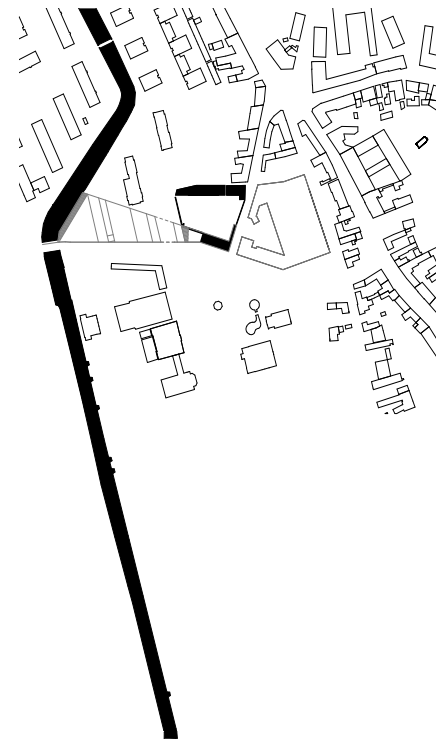
0. Az uszoda medencéje különleges kincs, az új bővítés elsődleges célja nem ennek túlharsogása, hanem visszafogott kiemelése és megőrzése.

1. A Bárány uszoda zárt, zárványszerű beépítése a környezet heterogenitásának fényében kiemelkedően fontos: a bezárt, rejtőzködő, titokzatos világ megtartása továbbra is fontos.

2. A zártság tökéletes ellentétéként alapvető igény az új intézmény elegáns, értelmező nyitása tágabb értelemben vett környezete felé. A bent rejlő különleges értékek újraértelmezésével és megmutatásával lehet egyszerre sugárzó és vonzó központja a környéknek.

3. Az uszodát használók, a város lakói számára egy gyorsan átalakuló világban elementárisan fontosak az emlékezet apró fogódzópontjai, így különleges hangsúlyt kell fektetni a meglévő épületek és szerkezetek megőrzésére, azok új funkciójának megtalálására, és az új épületekkel való kapcsolatra.

4. A program bőséges helyigényének ellenére is törekedni kell a kisvárosi lépték megtartására, kerülendő az olyan megoldás, mely egyetlen hatalmas és komplex intézménnyé szervezi össze a funkciókat. Evvel együtt azonban tévedés a belváros lakóházainak léptékét várni egy középülettől: az uszoda pozíciójából adódóan képezzen határvonalat a lakóövezet és a fürdőterület között.

nyugati-keleti tengely
patak-köztér-ház (infopont)

5. A ház formálása finomságával tűnjön ki, mind szellemi, mind anyagi vonzataiban arányosan, alázatosan foglaljon helyet Eger 21. századi valóságában, a beavatkozás teljes nyelvezete sugalljon egységességet, tisztaságot, egyszerűséget.

2. Környezet

A Bárány uszoda elhelyezkedése a városban különleges jelentőségű. Egyértelmű határhelyzetet foglal el a város és a fürdőkerület között, ezen az észak-déli tengelyen a városból érkező látogatók számára tulajdonképp a fürdőterület kapuját adja.

Ez a jól érzékelhető váltás azonban a hosszútávú tervekben is megmaradó Frank Tivadar utca jelentős forgalma miatt megtörik (épp ebből adódik a Bitskey uszoda tévedése, mely monumentalitásával épp egy használhatatlan terület felé nyit következetlenül). A helyszín jól látható lehetősége ugyanakkor, hogy ezt a kapu-helyzetet egy új beépítéssel kiegészíti nyugati irányban egészen az Eger patak medréig. Így a Bárány uszoda sávjában létrejöhet egy új, képzeletbeli kelet-nyugat irányú köztéri tengely, mely az uszodával együtt képes megnyitni a fürdőkerületet.

3. A beépítés

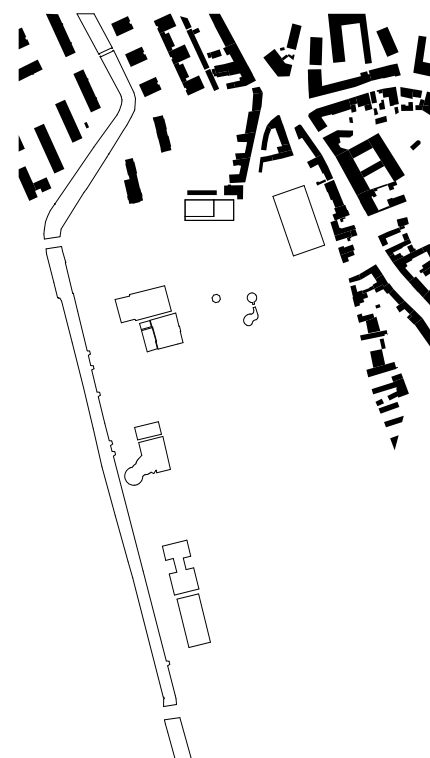
A bővítés alapvető struktúráját az említett észak-déli tengely menti differenciáltság adja meg. Az egykori beépítést idézve erre merőlegesen helyeztük el az új épületeket, melyek a következő sávokat határozzák meg:

- az uszodát északi oldalról határoló keskeny köztéri átjáró
- a Bitskey uszodához átkötő híddal összeépített öltöző és fitness épület
- a medencetér
- az információs pont és kiállítótér épülete lelátókkal a déli oldalon
- déli köztér a beépítés és a Frank Tivadar utca között

Az új beépítés vonalai apró törésekkel értelmezik a környezet fontos irányait.

Ezt a rétegzettséget egészítik ki a megőrzött épületek és kerítésfalak, valamint a patak vonaláig megnyitott új köztér. Előbbiek kétségbevonhatatlan szellemi értékük mellett a zártságot, utóbbi épp a nyitottságot erősítik. A jelenlegi beépítés rendszerének a követése mellett szól a kisvárosi léptékhez való igazodáson túl az uszodát látogatóként vagy sportolóként használók forgalmának az elválasztása, egy tiszta közlekedési rendszer megteremtése.

A terv bemutatását az észak-dél irányban haladva szervezzük

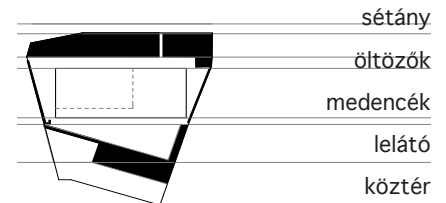
észak-déli tengely
határvonal a lakóövezet és a
fürdőterület között

az alábbiakban.

3.1 Gyalogos átjáró

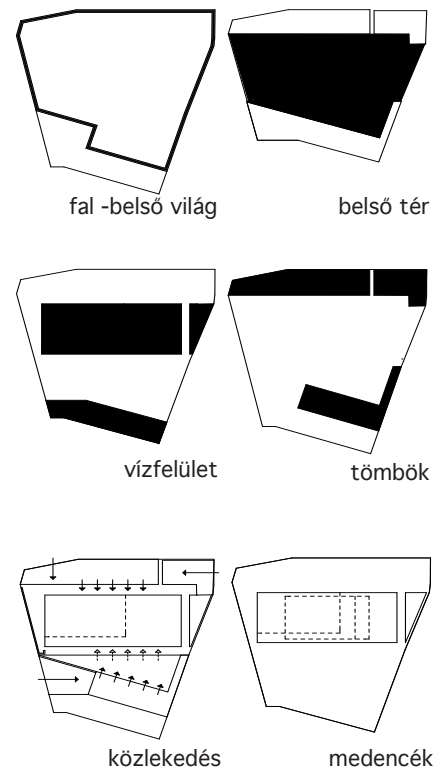
Az uszodaépület északi oldalán keskeny gyalogos és kerékpáros köztéri átjárót nyitottunk.

A javasolt bépítési vonalat kis módosítással megtartottuk, így a gyalogos átjáró biztosítja az irodai helységek megközelítését, és az épület körüljárhatóságát. A váltakozó régi és új vadszőlővel befuttatott falak között az egeri óvárosra jellemző arányú átjáró jön létre, ami felett szükség esetén biztosítható kapcsolat a további északi intézménybővítés felé.

3.2 Öltözőépület

A beépítés északi tömbje tulajdonképpen szikár, egyszerű falát adja a teljes fürdőterületnek. A városi beépítéstől keskeny gyalogos átjáró választja el, ennek déli oldalán áll a jelenlegi meglévő épület traktusa által meghatározott tömbszerű épület. A hosszan elnyúló ház a régi épülettel összeépülve, a felett áthordva vezet át az épülettömeg szerves részeként megfogalmazott épület-hídon a Bitskey uszodába. Az épület alapvetően a kültéri vizilabda medence sportolót szolgálja ki, bejárata a két uszoda közti utcából nyílik a meglévő épületből átértelmezett előcsarnokon keresztül. Mind a funkcionális igények, mind az építészeti kialakítás aspektusából nézve koncentrált és szűkszavú, szándékai egyszerűek, pusztán a sportolók kiszolgálásának méltatlan helyzetét hivatott a legtömörebben rendezni. Alapvetése, hogy a szűkös sportfinanszírozási körülmények közt a lehető legtisztább és leggazdaságosabban megépíthető megoldások jöhessenek létre. Az épület öltözői a tiszta és közös útvonalak elválasztásával a földszinten közvetlenül kapcsolódnak a nyitott uszodatérhez, a kiegészítő torna- és fitnessstermek pedig egymás után sorolva az emeleten húzódnak végig.

3.3 Medencetér

A kültéri medence egységes fehér, csúszásmentes bevonattal ellátott betonlapjai megőrzik a meglévő burkolat, nyers, homogén és anyagszerű jellegét. Északról és délről az új épülettömbök határolják, két oldalról pedig a jelenlegi, megmaradó kerítésfalak szabják meg határait. A statikai szakvélemény állásfoglalása, valamint a bővítési igény miatt új vasbeton medenceszerkezet építése szükséges. Kézenfekvő az új versenymedencét, a kötélvisszahúzó berendezés aknáját

(egyben a két épületet összekötő közműalagutat) és az új melegítőmedencét egységes, megfelelően dilatált szerkezetként kezelni. A versenymedence két hosszfalát a jelenleg is kihajlást és dőlést okozó földnyomás ellen hátra kell horgonyozni. A vízvezetésről a kiírás szerinti oldalsó falhornyos csatornák felelnek a két hosszanti oldalon, míg a rövidebb oldalakon a vízfelszín síkban csatlakozik a beton járófelülethez.

A régi kavics megőrzésével a medence fenekén megjelenik a jelenlegi medence alapterülete, a bővített területen fehér kavics terítést terveztünk. A karbantartáshoz és meszeléshez szükséges zsilip jelenlegi szerkezetét ipari emlék jellege miatt megőrizzük, a medencebővítés miatt elbontásra kerülő jelenlegi portaépület falaiban kialakított falfülkében talál új helyre. A medencetér megvilágítása a lelátó felső peremén, valamint az öltözőépület felső párkányán elhelyezett fényforrásokkal történik, javasoljuk energiatakarékos LEDes világítástechnika alkalmazását.

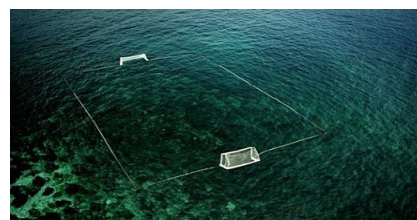
3.4 Lelátó és kiállítótér

A beépítés déli tömbje az egyszerű északi épület apró szögtöréseihez hasonlóan építi tovább a Bitskey uszoda által megkezdett és meghatározott térfalat. Míg az öltözők esetében a zártság, és egyszerűség dominált, ez az épület nagyvonalú és kifelé, a köztér felé nyitott. A köztér használatát gazdagítja mindig nyitott előlépcsőjével, és annak tengelyében a kiállításokat, vetítéseket, ünnepeket, vagy bármilyen a vizesporthoz kapcsolódó rendezvényt befogadó szabadon alakítható kiállítóterével. A tömb tulajdonképp a találkozásokról szól. Itt találkozik egymással a város és a fürdőterület (észak-déli tengely), épület és köztér (kelet-nyugati tengely) de találkozásról beszélhetünk sportoló és közönség, kiállítás és látogató esetében is.

Ezen irányok alapján az épület több szerepet tölt be. Elsősorban a javaslatunkban szereplő, az Eger-patak medréig tartó új köztér indító és végpontja egyszerre. A pataktól induló tér a pályázat kiírását átértelmezve olyan köztéri kiállításnak ad helyet a meglévő értékes fák árnyékában, mely nem pusztán az Egri vízisportok történetének állít emléket, hanem átfogóan jeleníti meg a víz kiemelkedő szerepét életünkben eljutva a természetes pataktól a strand bejáratát érintve a vízilabda medence lelátói mellett a valódi kiállítóterbe.

A zárt kiállítófunkció elnyújtott köztéri lépcső végén helyezkedik el az épület emeleti szintjén, előcsarnokából és a lépcsőről áttekinthető a teljes fürdőkörnyék. A kiállítóteret a lehető legegyszerűbben igyekeztünk megfogalmazni, hogy minél szélesebb körű kiállítások, vetítések, előadások kaphassanak benne teret, miközben a legegyszerűbb kiállítás esetében is erős, meditatív tér maradjon indirekt világításával. A széles, fedett lépcső és az edzések alatt is szabadon látogatható lelátó gyakorlatilag egy gazdaságos belső tér köré szerveződő, gazdag téri szituációkat rejtő köztér.

A másik irány aspektusában az épület szerepe rejtettebb. A

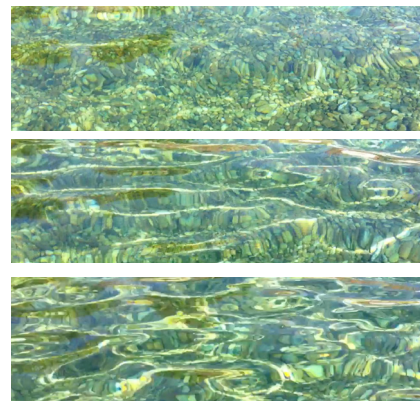

előképek

földszinti mosdóblokk mögött az épület szívében működik az a gépészet, amely az úszómedence természetes vízutánpótlását felhasználva az egész uszoda energiaellátását biztosítja. Ebben az értelmezésben és irányban az épület tulajdonképpen egy szűrő, mely a medencetér és a déli oldalon megjelenő köztéri víztükör között közvetíti a megfelelő mennyiségű vizet, miközben komplex gépészeti rendszerével a teljes uszoda területét behálózza és táplálja.

3.5. Vízter

Az uszoda déli épülete előtt a medence vízfeleslegét felhasználó sekély köztéri medence terül el a Frank Tivadar utcáig, melynek feszített peremén a víz rejtett úton gyűlik végleg össze az épületegyüttes egészét átjáró útja végén. Az úszómedence kavics aljzatát idéző kavicsolt medence járható felülete egyszerre kapcsolódik az utca túloldalán található újonnan kilakított köztérhez és kúthoz és tükrözi sejtelmesen az épület déli homlokzatát egyúttal finom reflexeket vetve a fedett-nyitott lépcsőtérbe. A Bárány uszoda medencetérének heti tisztításainak alkalmával a jelentős vízmennyiség különleges köztéri vízi látványosságként jelenik meg itt.

víz

4. Anyagok

Tervünk állásfoglalás egy tiszta és egyszerű építészet mellett. Különösen inspiráló felfedezés volt, hogy a jelenlegi úszómedencét hetente újra és újra leengedjük, lemeszeljük, majd visszatöltjük évtizedek óta. A praktikumnak (higiénia) és az esztétikumnak (egyszerű, fehér falak) természetes olyan összefonódása ez, mely újraértelmezve meghatározza a bővítés új hangulatát.

Az új épületek falait a városi vakolt házak hagyományát követve egyszerű, kőporral kevert vakolattal látjuk el. A megóvott régi és új színében nem, csak texturájában, felületi minőségében különül el finoman egymástól. A fehér szín egyszerre teszi rokonná az egyszerű tömegeket a Bitskey uszoda tagolt, gazdagon díszített, fehér tömegével az épületet, és követeli meg a fenntartás, az épületeinkel való törődés szép hagyományának folytatását.

Az uszoda bővítésekor megjelenő további domináns anyagok (acél mobil lelátószerkezet, szerelvények, meglévő és új nyílászárók tokszerkezete) szintén fehér festést vagy felületkezelést kapnak. A medencetér burkolását fehér cementből készült betonlapokkal végzik, míg a köztéren és a medence fenekén megjelenő új kavicssterítés szintén fehér színű.

Ebben a tiszta és semleges közegben különös erősséggel érvényesül a víz természetes zöldes színe, és az intézményt megtöltő emberek sokszínűsége, a szurkolók egységes szurkolói meze.

anyagok - beton-fehér-kavics

Gépészeti műszaki leírás

1. Környezetvédelem és építészet

A környezetvédelmi szempontok szem előtt tartása az uszoda építésénél kiemelt feladat mind a társadalmi felelősségvállalás mind gazdaságos üzemeltetési szempontok alapján. Ennek megvalósítása alapvetően építészeti kérdés, elsődleges téralakítási és szerkezetválasztási eszközei a tervben az egyszerű, zárt, minél kevesebb lehülő felülettel formált, felesleges tagolások nélküli, transzmissziós hőveszteséget minimalizáló tömeg, a déli homlokzatokon alacsony költségen megvalósítható árnyékoló klímahomlokzatok kialakítása, az északi épülettömeg kitűnő hőszigetelő és hőtároló képességű extenzív zöldtetővel való fedése, a természetes szellőzés a legtöbb helyiségben, a belső helyiségekhez kapcsolódó fedett-nyitott terek hangsúlyozott szerepe, a szelektív hulladékgyűjtés feltételeinek biztosítása és a szabványoknál nagyobb mennyiségű kerékpártároló tervezése.

2. Építészet és épületgépészet

Ahogy Bárány Uszoda bővítésekor az építészeti tervezés és koncepcióalkotás megkerülhetetlen alapköve a medencét tápláló természetes forrásvíz, úgy a gépészeti rendszer megtervezésénél is alapvető kiindulópont a rendelkezésre álló vízmennyiség felhasználása és hasznosítása. Az épületgépészet és az építészet tehát közös töről fakad, s tervünkben igyekeztük ezt közös eredővé alakítani, hogy a gépészeti rendszerek ne pusztán szükséges kiegészítői legyenek az épületeknek, hanem szerves részeik. Ennek a gondolkodásnak lett központi eleme a déli kiállítóépület megformálása. Nem pusztán tereket, embereket, zártságot és nyitottságot, múltat és jelent köt össze, földszinti gépészeti terével határozott állásfoglalás a megújuló energiaforrások felhasználása mellett.

3. Gépészeti rendszer leírása

A kiírás alapján a Bitskey uszoda gázkazánjainak szabad 1100 kW kapacitása felhasználható a Bárány Uszoda hőellátására. Alapvető célkitűzésünk, hogy a fennmaradó teljes energiaigényt pusztán a medence természetes forrású vízmennyiségének felhasználásával biztosítsuk, így az energetikai szempontból autonóm épületek kivitelezése és a gépészeti rendszer már középtávon megtérülő befektetés lehessen.

Az 500 km³/nap vízhozam elhanyagolható része a medence vízszintjének biztosítását fedezi, a fennmaradó vízmennyiség a medence peremét övező elvezető csatornákon keresztül a gépészeti térbe kerül, ahol víz-levegő illetve víz-víz hőszivattyúkkal hasznosítjuk a 25 fokos víz energiáját. A

hőszivattyúk által biztosított kapacitás a következő célokra hasznosul:

- hűtés és fűtési rendszer energiaellátása (kombinált lég- és felület fűtés és hűtés)
- a szellőzési rendszer energiaigénye
- használati melegvíz előállítás
- melegedő medence vízének fűtése (feltöltésnél és üzemelés alatt)
- tartalékhő biztosítás és puffertartályok

A gépészeti tér mindkét épület kiszolgálását biztosítja, a szükséges lég és vízvezetékek a fűtőközpontból a két medence közti szigetelt közműalagútban vezetik.

A visszaérkező és felesleges vízmennyiség további felhasználása ugyancsak fontos szempont. A használt vizet a medence-tér napi tisztításának ellátására, a déli oldali köztéri vízfelület vízellátására és az épületek szürkevíz ellátására használják.

4. Kiegészítő gépészeti rendszerek

A természetes, megújuló alapú energiaellátás felhasználása mellett nagy hangsúlyt fektettünk további alternatív megoldások alkalmazására is. A szellőzési rendszer légkezelői korszerű, magas hatásfokú, forgódobos hővisszanyerőkkel és frekvenciaváltós ventilátorokkal vannak ellátva. A déli épülettömeg tetősíkján lehetőség adódik továbbá napkollektorok telepítésére, melyek puffertartályai a gépészeti helyiségben kapnak helyet. Az északi tömb zöldtetejéről elvezetett vízmennyiség az épület szürkevíz ellátásáról gondoskodik.

A teljes gépészeti rendszer központi épületfelügyeleti rendszer vezérli, mely lehetővé teszi a rendszerek optimális üzemeltetését, valamint a későbbi energetikai vizsgálatok alapján a még hatékonyabb működés vezérlését.

5. Vízgépészet

A kültéri medence jelenlegi működtetése (természetes feltöltés és vízellátás, elvezető és leengedő rendszer, vízfelszín feszítése) történeti értéket képvisel, melyet minden beavatkozás nélkül megőrzendőnek tartunk. A vízgépészeti rendszer hatóköre így mindössze a melegedőmedence keveréses fűtésére szorítkozik, ennek gépészeti tere az egységes gépészeti helyiségcsoportban kap helyet.